

גליון י"א
אייר תשפ"ג לפ"ק

בדוק את עצמך
מס' ברכות - דף י"ב

המשך ביאור המשנה במסכת תמיד

(א) למה בטלו חכמים מלקרות עשרת הדברות בגבולין? (עם פי' רש"י)

(ב) איזה עוד אמוראים רצו לקבוע עשרת הדברות? ומי אמר להם שאין ראוי?

(ג) מה הברכה שהוסיפו בשבת למשמר היוצא?

סוגיא דטעה בברכות

(א) נקט כוס יין ופתח בברכה אדעתא דשכר (שהכל) וסיים בורא פרי הגפן, יצא או לא? ומדוע?

(ב) נקט כוס שכר ופתח אדעתא דיין, וסיים בדשכר, מה הם ב' צדדים של האיבעיא?

(ג) מאיזה ברייתא אפשר לכאורה לפשוט את האיבעיא? (תפרט את ד' הדינים) וכאיזה צד?

(ד) איך דוחה הגמ' את הראי'?

(ה) לפי איזה אמורא זה דחי' ולפי איזה אמורא זה אינו דחי'?

(ו) איך אפשר לדחות הראי' לכולי עלמא?

(ז) איך רוצה עדיין הגמ' לפשוט כצד ב' מהברייתא?

(ח) איך דוחה הגמ' את הראי' (בהו"א, מה קשה על ההו"א, במסקנא)

(ט) שאלת סיכום! האם נפשטה האיבעיא למסקנא?

מימדות דרבה בר חיננא סבא משמי'ה דרב

(א) מה לומדים מהפסוק "להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות"? (עם פי' רש"י)

(ב) המתפלל, מתי כורע? מתי זוקף? מה הפסוק ראי' לזה?

(ג) מאיזה פסוק קשה על הנ"ל? מה תירוץ הגמ'?

(ד) רב ששת כרע כמו? זקף כמו? מה הכוונה בזה? (רש"י)

(ה) מדוע בעשי"ת אומר המלך הקדוש המלך המשפט? (רש"י)

(ו) מה ראייתו של ר' אליעזר לומר הקל הקדוש אף בעשי"ת?

(ז) מה הוי עלה?

(ח) מה לומדים מהפסוק "גם אנכי חלילה לי מחטא מחדול להתפלל"?

(ט) מה מוסיף רבא על זה? מדוע אין ללמוד את הנ"ל מהפסוק שאמר שאול המלך ואין חולה מכם עלי וכו'? מאיזה פסוק אפשר ללמוד?

(י) "למען תזכרי ובושת ולא יהי לך עוד פתחון פה וכו' בכפרי לך וכו'", מה רצה ללמוד מהפסוק הזה? ולמה אין ללמוד מזה?

י"א) היכן רואים ששאל המלך התבייש בעבירה שבידו? ומנלן שמחלו לו מן השמים? (2)

עוד בענין קריאת שמע

(א) מה הטעם שבקשו לקבוע פרשת בלק בק"ש? (הו"א, מה קשה על ההו"א, מסקנא) ולימא האי פסוקא ותו לא?

(ב) מה הם חמשה דברים שבפרשת ציצית שמפני זה קבעוה?

(ג) מה לומדים מ"אחרי לבבכם"? מה הראי' דהוי זה? מה לומדים מ"אחרי עיניכם"? מה הראי'? אתם זונים? מה הראי'?

(ד) "והקענום לה' וכו'", מי אמר מילים אלו למי? באיזה תקופה זה היה?

(א) "מזכירין יציאת מצרים כלילות", מה החידוש בזה? (רש"י)

(ב) "עד שדרשה בן זומא", באיזה יום דרש בן זומא מקרא זה? (רש"י)

(ג) מה לומדים מ"כל" ימי חייו? (בן זומא, חכמים)

לאמיר דין פרייליך

די טאטע טרעפט זיין צדיק'ל מיט א פליגן שמייסער אין די האנט. "משה'לע, וואס טוסטו?"
"טאטי, איך האב שוין גע'הרג'עט פינעף פליגען, צוויי זכרים און דריי נקבות"
"ווי אזוי ווייסטו וואס זיי זענען געווען?"
"צוויי זענען געווען אויפ'ן פלעשל בראגפן און דריי אויפ'ן טעלעפאן"

הברכת פנצחה וברכה בעל מלא ידיו,
פ'מברך אתכם בעל פ'מברך אברהם אבינו מלאך

דף התשובות לגליון י'

סוגיא דבית שמאי ובית הלל בענין בשכבך ובקומך (מחולק לג' חלקים)

(א) א"כ נימא קרא בבוקר ובערב / פרט לחתן שפטור מק"ש / ממילא ש"מ דאפילו בדרך נמי קרי (ב) פרט לעוסק במצוה / פרט לחתן / הכונס בתולה פטור ואלמנה חייב
(ג) הייתי אומר דחתן אינו טירדא דמצוה אלא טירדא דמחשבה בעלמא
(ד) בדרך, כי דרך מה דרך רשות אף כל נמי רשות / לכתוב רחמנא בשבת ובלכת מאי בשבתך בשבת דידך ובלכת דידך / מי לא עסקינן דקאזיל לדבר מצוה?!

(ה) משום דלא טריד / בעינן טירדא דמצוה

(ו) תפילין / דנאמר בהם פאר ואבל מתגולל בצערו בעפר ואין זה פאר / שהאבל פטור רק מתפילין אבל עדיין חייב בק"ש ואפי' שהוא טרוד

(ז) פטור / פטור / חייב / חייב

ברייתא דבית הלל

(ח) עומדין יושבין מטין הולכין בדרך עושין במלאכתן / לקמן מוקמינן דדוקא בפרק שני מותר (ט) ר' ישמעאל ה' מוטה ור' אלעזר ב"ע זקוף / ר' אלעזר הטה ור' ישמעאל זקף / אני הטיתי ובוזה אני מראה שאתה עושה טוב ואתה זקפת?!

(י) א. אני עשיתי כב"ה ואתה עשית כב"ש, ב. שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות / וכי תימא דלב"ה נמי מותר להטות, ה"מ דמטה מעיקרא אבל אם בתחילה זקפת ואח"כ הטיתי יאמרו התלמידים וכו'

מי שעשה כדברי בית שמאי

י"א) רב יחזקאל - יצא, רב יוסף - לא עשה ולא כלום, רנב"י - חייב מיתה

י"ב) ב"ש פוסלין וב"ה מכשירין / ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית / לפי ב"ה לא אמרו כלום, ולפי ב"ש אמרו לו א"כ היית נוהג לא קיימת סוכה מימך / דאם עושה כדברי האחר לא עשה כלום

י"ג) ממשנתינו במעשה דר' טרפון

משנה

(א) ב' לפני' וא' לאחר' / ב' וב' / ע"ש הפסוק שבע ביום הללתיך

(ב) אב' לאחריה דערבית קאי, דאמת ואמונה הוי ארוכה והשכיבנו קצרה

(ג) 1) אינו רשאי לקצר במקום שאמרו להאריך 2) להאריך במקום הקיצור 3) לחתום במקום שלא לחתום 4) שלא לחתום במקום שאמרו לחתום

גמרא - ברכות ק"ש

(א) יוצר אור / לישנא מעליא / הו"א - כדכתיב קאמרינן, מסקנא - כדי להזכיר מדת לילה ביום, קשיא - מי אמרינן כדכתיב והא אמרינן עושה שלום ובורא את הכל

(ב) יוצר אור ובורא חושך / גולל אור מפני חשך וכו' (ג) אהבה רבה / לת"ק אמרינן אהבה רבה ולרבנן אהבת עולם / ואהבת עולם אהבתך וכו' סוגיא דברכת התורה

(א) א"צ לברך / שכבר נפטר באהבה רבה שיש בה מעין בכה"ת ותן בלבנו ללמוד וכו'

(ב) ר"ה - למקרא, ר"א - אף למדרש, ר"י - אף למשנה, רבא - אף לתלמוד / מעדותו של ר' חייא בר אשי שרב בירך לפני שלימד לתלמידיו

(ג) לר"י אמר שמואל - לעסוק בדברי תורה, סיום דר"י - והערב נא וכו', ר"ה - אשר בחר וכו'

(ד) אשר בחר - אומרים את כולם

המשך - ברכות ק"ש

(א) ברכה אחת דברכות ק"ש, קראו עשרת הדברות, שמע והי' אם שמוע, ויאמר, אמות ויצבי, עבודה, ברכת כהנים, ובשבת הוסיפו ברכה למשמר היוצא

(ב) שמואל - אהבה רבה, ר' זריקא בשם ר' אמי בשם ר"ל - יוצר אור

(ג) הא דר' זריקא לאו בפירוש איתמר אלא מכלל איתמר

(ד) דאי אמרת יוצר אור אין ראי' כי יתכן דעדיין לא הגיע זמן יוצר אור וכי מטא זמנא הוו אמרי

(ו) דאפשר לומר דהא דברכות אין מעכבות הכוונה סדר ברכות

רש"י על גמרא זו

(א) כן, דאינו שייך לברכות ק"ש

(ב) כגון מכילתא וספרא וספרי / סברת טעמי משנה ותירוצי משניות הסותרות וכד'

(ג) שהוא עיקר התורה שממנו הוראה יוצאה

(ד) שאין זו ברכה והודאה אלא לשון בקשה / ה' שאתה ברוך למדני חוקיך

(ה) סגן כה"ג / דלעיל שם במשנה אי' דבאו ללשכת הגזית לקרא ק"ש והדר תני משנתינו

(ו) עם העם / ברוך המקבל עבודת עמו ישראל ברצון / שאותך לבדך ביראה נעבוד